

Fra Rigsdagen.

Det er naturligt, at Rigsdagens Forhandlinger, navnlig under Finanslovdebatten, der jo behandler alt mellem Himmel og Jord, ofte kommer til at berøre Spørgsmaal af særlig Kvindesagsinteresse. Saaledes er Folketingsmand Mortensen (Randers) d. 25. Oktober fremkommet med en Henstilling til Ministeren for offentlige Arbejder om kvindelige Ledvogtere.

Denne omtales nærmere i det følgende.

Samme Dag henstillede Folketingsmand Ferdinand Nielsen (Viborg) til Kultusministeren »at foranledige en lille Ændring i Skoleloven, saa at Kvinder kunne faa den Valgbarhed til Skolekommissionen, som den kommunale Valglov forudsætter . . . Hvis Skoleloven skal følges bogstavelig, kunne kun Enker vælges ind i Skolekommissionen udenfor Sogneraadet. Da jeg ved, at dette Forhold har voldet Vanskeligheder adskillige Steder, vil jeg henstille til Kultusministeren og det høje Ting, at Ordet »Enker« i Skolelovens § 15 maa blive erstattet af Ordet »Kvinder«. Derved kommer der Overensstemmelse mellem Skoleloven og den kommunale Valglov paa dette Omraade. En saadan lille Lovændring giver Kvinderne større Indflydelse paa Skolen, og Børnenes Undervisning og Opdragelse i Skolen ligger jo ikke mindst Kvinderne paa Hjerte«.

Dette Forslag har Gang paa Gang været bragt frem af D. K., sidst som omtalt i »Kvinden og Samfundet« Nr. 6, 1910 ved et Andragende til Kultusministeren den 24. Febr. d. A. Dette saavel som et samtidig indgivet Andragende om, at Kvinder maa faa Adgang til Overlærerembeder, blev bægge henvist til Kommissionen af 11. Decbr. angaaende Folkeskolens Tilsyn m. m. — Kvinders Adgang til Overlærerembeder, er ogsaa en Sag, som D. K. stadig har arbejdet for, og den har saaledes allerede — som omtalt i forrige Nr. — været forelagt den nuværende Kultusminister.

Ministerens Svar paa Folketingsmandens Henstilling giver Haab om, at D. K.'s utrættelige Iver for denne Sag endelig vil bære Frugt. Ministeren udtalte nemlig: »Da jeg for et Øjeblik siden omtalte Kommissionen angaaende Folkeskolernes Tilsyn, burde jeg have oplyst det ærede Medlem fra Viborg (Ferdinand Nielsen), der ønskede en Ændring ved Skolelovens § 15,

hvorved Kvinder kunde blive valgbare til Skolekommissionen, om, at jeg tror, denne Sag er behandlet i denne Kommission, saa at det Forslag, som Kommissionen her fremlægger, vil tage Hensyn til dette Spørgsmaal. Der er for Resten et andet Spørgsmaal, der staar i nær Forbindelse hermed, det er Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til at blive Overlærere. Jeg tror ogsaa, at Kommissionen, saavidt jeg har hørt, har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal.«

Kvinder som Ledvogtere.

Nateksprestoget suser af Sted i Efteraarsmørket. Vinden piber og Regnen slaar mod Ruderne. En Passager, der sidder og smaablunder i Kupéhjørnet, vaagner med et Ryk, tørrer Ruden af og ser ud: »Hvor langt er vi mon nu?« I det samme farer Toget forbi et Led, ved hvilket en kvindelig Skikkelse skimtes paa Post med sin Lygte, medens Regnen pisker ned over hende. Den Rejsende skutter sig og tænker: »Godt at man i det mindste er under Tag«, falder i Blund igen og skænker ikke mere den netop passerende Ledvogter en Tanke, saa lidt som hendes Lidelsesfæller langs Linjen. Og dog er Ledvogtningens Udførelse med den yderste Pligtopfyldelse en af Grundbetingelserne for, at den Rejsende med Tryghed for Liv og Lemmer kan læne sig tilbage i sit Hjørne og slumre videre.

Enhver, der kører jævnlig med Toget, vil have bemærket, at saa snart vi kommer udenfor Storkøbenhavns Grænser, er det næsten udelukkende Kvinder, vi ser ved Leddene, ofte med et Barn paa Armen og et Par Smaarollinger holdende fast i Mors Skørt. Det synes imidlertid ikke rigtig at være gaaet op for Kvinderne, at her staar vi overfor et rendyrket Eksempel paa Udnyttelse af kvindelig Arbejdskraft for et Vederlag, der er saa ringe, at det er fast utroligt. Siden 1907, da vi i »Kvinden og Samfundet« omtalte Arbejdskaarene for Kvinderne indenfor de store Etater, har alle disses Tjenestemænd faaet Lønforhøjelse, men Ledvogterne synes man ganske at have glemt. Størsteparten af dem er som sagt Kvinder, og